

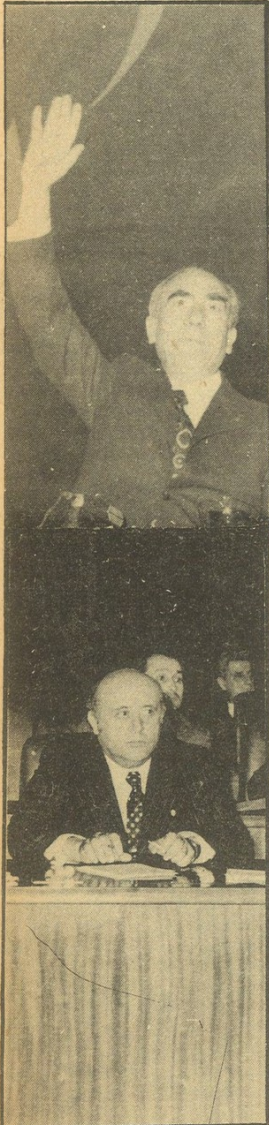
ilerici gençlik

BAGIMSIZLIK ve DEMOKRASİ
MÜCADELESİNDE
ANTI-EMPERYALİST
DAYANISMA ve BİRLİK

15 Günlük
Siyasi
Gençlik
Gazetesi

2 TL. • SAYI 6
1 MART 1976

Demokratik özgürlükler mücadelesinin ivedi görevi MC'nin düşürülmesidir

MC İktidardan düşürülmelidir.

1976 mali yılı bütçesi 21 oy farkla kabul edildi. CHP ile DP oyları 208, bağımsızların desteğinde MC oyları 229 idi.

Kabul edilen bütçe, büyük sermayenin ekonomik ve politik ihtiyaç ve tercihlerinin tümünü kapsayan, MC'nin demokrasi düşmanlığını açıkça sergileyen bir belge niteliğinde. Böylesi bir bütçeyi 229 oy sağlayarak geçiren MC, parlamentodaki dengeyi gördükten sonra saldırılarını hızlandıracak, yeni yeni mevziler ele geçirmeye çalışacak. Ele geçirilen kurumlarda başlatılan "temizlik hareketleri" ilerletilecek. MC bu kadar ileri gidemese bile, en azından tuttuğu köşe başlarında oturup kalmayı deneyecek, bunu zorlayacak. Ancak bütün bu sayılanlar yalnızca MC'nin isteklerine bağlı değil. MC'nin faşist saldırılarının durdurulması, demokratik mevzilerin korunması, ilerici-demokrat güçlerin kararlı mücadelelerine bağlı.

"MC İKTİDARDAN DÜŞÜRÜLMELİDİR"

Bu konuda somut bir girişim, Türkiye İşçi Partisi'nin 15 Şubat'ta başlattığı "MC İktidardan Düşürülmelidir" kampanyası oldu. TİP Genel Başkanı Behice Boran, 14-15 Şubat tarihlerinde Bursa'da yapılan, partinin Marmara ve Batı Karadeniz bölgeleri temsilcileri toplantısında yaptığı açış konuşmasında: "Demokratik özgürlükler mücadelesi bugünkü toplumsal mücadelenin en güncel, en ivedi maddesidir. Bu en ivedi ve güncel olan demokratik özgürlükler mücadelesinin de en güncel ve en ivedi olan somut hedefi MC iktidarının iktidardan çekilmeye zorlanması, iktidardan düşürülmesidir. Önümüzdeki ilk somut hedef budur... MC'nin iktidardan düşürülmesini sağlamak için bütün ilerici, demokratik, sosyalist örgütler eyleme geçmelidir. Bir yandan meclis MC iktidarının bütün ipliklerinin pazara çıkarıldığı, iç yüzünün kamu oyunda sergilendiği bir foruz haline getirilmeli, diğer yandan meclis dışındaki kamu oyu hareketine geçirilmelidir." diyerek kampanyayı açtı. Kampanyanın bildiri dağıtımını, afişleme ve toplantılarla yürütüleceği belirtildi.

Kabul edilen 1976 bütçesinin görüşmeleri kamuoyuna etraflıca yansıtıldı. "Milliyetçilerin" konuşmalarını dinleyenler, bütçenin kesenin ağzını kimlere açtığını anlamakta pek güçlük çekmediler. "Hak, hukuk, adalet" üzerine, ve "son anarşik olaylar" üzerine yapılan açıklamalar ise, demokrasiyi boğazlama niyetlerini sahibinin sesinden dinleme olanağı verdi.

"OKULLARDA ŞERİAT HÜKÜMLERİ ÖĞRETİLMELİDİR"

21 Şubat'ta Diyanet İşleri Başkanlığı bütçesi görüşülürken DP sözcüsü Hilmi Türkmen "% 99'u müslüman olan bir ülkede şeriat hükümleri öğretilmelidir. Nasıl üniversitelerde Roma hukuku okutuluyorsa, şeriat hükümleri de üniversite ve okullarda okutulmalıdır" önerisini getiriyordu. Türkmen önerisini "mahkemelerde şeriat hükümleri uygulanmalıdır" diye tamamlamadı.

Yine İçişleri Bakanlığı bütçesi görüşülürken, 22 Şubat'ta, Oğuzhan Asiltürk "asayişin sağlanması" üzerine nutuk atarken "kanunlara uymayan yalnız TÖB-DER'in değil, hiçbir derneğin faaliyetlerini tasvip etmiyoruz" açıklamasını yapıyordu. Bu güne kadar saldırılara uğrayan, kapatılan, sürekli kapatılma ile tehdit edilen derneklerin hangileri olduğu biliniyor. Bu sözlerin Ülkü Ocakları'nı ya da Akıncılar Derneği'ni, Ülkü-Bir'i ... vs. hedef almadığını anlamak için müneccim olmaya gerek yok.

MİLLİ EĞİTİMİ KİMLER TEHDİT EDİYOR?

Aynı gün Milli Eğitim bütçesi görüşülürken, Ali Naili Erdem "Milli Eğitimimizi" tehdit eden unsurları şöyle sıralıyordu: "Kapitalist kültür emperyalizmi, Marksist fikir anarşisi, Hristiyan propagandası ve sionizmin milli değerlerimizi tahribi."

Bütün bunlar olurken liselerde, halk derneklerinde komando saldırıları, giderek daha çok desteğini gördükleri "yardımcı kuvvetler"le beraber, fazla gürültü patırdı çıkarmadan sürdürülüyor, ilerici ve yurtsever gençler kurşunlanıyor.

KATİLLERDEN NİÇİN HESAP SORULMUYOR?

Ankara Aydınlikteveler'de "evlat acısına son" mitingiyile ilgili izinli bildirileri dağıtırken çıkan tartışma sonucu, Aydınlikteveler Büyük Ülkü Derneği önünde kurşunlanan Mustafa Sargın öldü. "Faili meçhul" bir cinayet daha! Soruşturması devam ediyor. Bu olay üzerine 138 anne adına Konutürk'e çekilen telgrafta Mustafa Sargın'ın ölümü ve Semih Erbek'in cenazesinde altı kişinin yaralanması kınanıyor ve soruluyor "katillerden niçin hesap sorulmuyor?"

Bir açıklama yapan Sivas Öğrenci Derneği, Sivas Eğitim Enstitüsü müdürlüğüne getirilen Necati Karabulut'un okulu silahlı bir komando yatağı haline getirdiğini açıkladılar. Necati Karabulut'un "öğretmen okullarında öğretmenlik yapamaz" raporu var. Bu arada okuldaki komando saldırılarına polis saldırılarının ve Necati Karabulut'un kanunsuz uygulamalarının da eklendiği söyleniyor.

MALATYA, ESKİŞEHİR, KAYSERİ...

Malatya'da Atatürk ve Turan Emeksis Liselerinde komando baskınları yoğunlaştı. Okul açıldığında öğrenciler kapılarda ve tahtalarda bıçakla kazılmış "MHP", "Başbuğ", "Tek yol İslam" yazılarıyla karşılaştılar. 21 Şubat'ta okulun dağılışı sırasında bayrak töreni yapılırken "yuh" çekmeye başlayan komandolar, "Başbuğ Türkçe" diye bağırarak ve marşlar söyleyerek öğrencilerin üzerine saldırdılar. Saldırıda Turan Emeksis lisesi Fen Öğretmeni ve Ticaret Lisesi Müdürü komandolar tarafından dövüldü.

- Eskişehir Bahçelievler Lisesi önünde çıkan silahlı çatışmada Abdullah Özdemir adlı öğrenci yaralandı.

- Kayseri'de 17 Ocakta afiş yapıştırırken yakalanan 7 kişi hakkında "komünizm propagandası" yaptıkları iddiası ile 5-15 yıl hapis isteniyor.

VE ANKARA

- Ankara'da Veteriner Fakültesinde 1. sömestre telafi dersleri için okula

giden devrimci öğrenciler komando saldırısıyla karşılaştılar. Polislerin gözü önünde cereyan eden olaya polisler tamamen ilgisiz kaldılar.

Ankara Emniyet Müdürlüğü ekipleri aranan bir öğrenciyi yakalamak için Yüksek Öğretmen Okulunda arama yaptı. Faşistlerin işgali altındaki okulda 5 tabanca, 7 dinamit, 2 bıçak bulundu. Şimdiye dek kimse hakkında soruşturma açılmadı ve kimse gözaltına alınmadı. Sırasında adama "kardeşini öldürdüğünü" itiraf ettirmeyi (!) başaran emniyet görevlileri, silahların sahiplerini neden tespit edemedi dersiniz?

20 Şubat'ta Başkent Lisesi de faşist komando saldırısına uğradı. Okul dağıldıktan sonra evlerine dönmekte olan Ata Yıldırım ve Orhan Armut isimli öğrenciler 15 kadar faşistin saldırısıyla karşılaştılar. Ata Yıldırım dövüldü, Orhan Armut ise zincir ve sopalarla başından yaralandı. İlerici, devrimci olarak tanınan bir başka öğrenci de okulun önünde faşistler tarafından silahla kovalandı.

ODTÜ AÇILDI

ODTÜ açıldı. Üniversite açıldığı gün, ODTÜ öğrenci aileleri derneği üniversitede can güvenliğinin sağlanmasını isteyerek, çocukları ODTÜ'de okuyanları derneğin çatısı altında birleşmeye çağırıyordu. Aynı gün, ODTÜ öğrencileri faşist baskıları ve Semih Erbek'in öldürülmesini protesto etmek amacıyla forumlar düzenlediler. Mimarlık Fakültesi öğrencileri de ilk gün derslere girmediler. Okul açıldığında, okulun kapatılacağı söylentileriyle ve yoğun jandarma tedbirleri ile karşılaşılmıştı. Bu, okulun kapatılmaması için, öğrencileri son derece dikkatli davranmaya yöneltti. Ancak, geçtiğimiz iki gün içinde gelişen olaylar, kargaşalık çıkarmaya niyetli olanların rektörlüğün kanatları altında iyice palazlanan "milliyetçi, ülkücü vatan evlatları" olduğunu göstermekte. Okulun giriş kapısından her zamanki gibi öğrencilerin kimliklerini kontrol eden jandarmalar, bir arabayı durdular. Arabanın içindekiler, Haşim Ay-

dıncak adlı ODTÜ'lü öğrenciyi bıçaklayan Haluk Akıncı ve Mete Gürel, Selahattin Arpacı, İsmail Hakkı Küpçü, Ahmet Ayan adlı faşist katillerdi. Üstelik arabadan iki de silah çıktı. Silahların "milli" olup olmadığı bilinmiyor. Ama bilinen, olay yerinde başkaları da bulunduğu faşistlerin polise teslim edildiği ve polis de sicilli katilleri hemen serbest bıraktığı.

HACI BEKTAŞTA GENİŞ ARAMALAR

İlerici, yurtsever, sosyalist kişilere baskı yapabilmek, "gizli anarşist örgütler" ortaya çıkarabilmek için, her zaman 12 Mart türü operasyonlar bahane edilmiyor, buna gerek duyulmuyor. Hacibektaş'da, Amasya'da olan olaylar bunun kanıtı.

22 Ocak Perşembe günü saat 15.30'da "İlerici Gençlik" Gazetesi'nin Hacibektaş'ta dağıtılmasıyla ilgilenen iki arkadaşımız, derginin 3. sayısını postadan almaya gidiyorlar. Ancak polis, gazeteyi incelemek için arkadaşları emniyete götürüyor. Emniyette 26 saatlik sorgu sonucunda 50 sayfaya yakın bir tutanak hazırlanıyor. Bunun ardından da savcıdan alınan arama kararı ile evlerinin aranmasına geçiliyor. Kitaplar, dergiler, kartpostallar, mektup zarfları toplananlar arasında. Ertesi gün arama köylere yayılıyor. Üç ilkokul öğretmeni gözaltına alınıyor. Ankara 1. Şube görevlileri de olay yerinde hemen "inceleme"ler yapmaya girişiyorlar. Son olarak da Hacibektaş Savcılığı davaya bakmaya yetkili olmadığını belirterek, davayı Ankara Devlet Güvenliğe naklediyor.

AMASYA: SUÇ DELİLİ BİR EKMEK BİÇAĞI

16 Şubat günü Amasya lisesinde Ali Alan adlı öğrencinin bulunduğu sınıf, okul müdürü ve üç öğretmen tarafından aranıyor. İşin ilginç diğer sınıflarda arama yapılmaması. Aynı akşam Ali Alan evinde ders çalışırken bir sivil polis kendisini karakola "davet" ediyor. Karakolda, ihbar olduğu söylenerek arama emri çıkartılıyor. Ev-

aranıyor. Bulunanlar: Bazı romanlar, tüm bayilerde satılan gazeteler, broşürler, kitaplar. Bir de namlusu, çeşitli parçaları olmayan hurda halinde bir tabanca. Ali Alan ve evinde misafir olarak kalan üç öğrenci karakola götürülerek korkunç bir şekilde dövülüyorlar. Ali Alan'a "tabancayı tamir ettirip satacaktım" diye ifade verdiriliyor. Ertesi gün Ticaret Lisesi güpegünüz basılıyor, iki öğrenci karakola alınıyor ve evleri aranıyor. Evlerden çı-

kanlar yine yasak olmayan yayınlar, romanlar. Ama delil bulmak gerekli. Delil olarak, evde bulunan bir ekmek bıçağı gösteriliyor. Öğrencilere, gizli örgüt kurdukları kabul ettirilmek için baskı yapılıyor. İki gün nezarete bekletildikten sonra suçüstü mahkemesine çıkarılıyorlar. Mahkemeye, "bu dava gizli örgüt davasıdır, siz dosyaları göremezsiniz" diyerek avukatlar alınmıyorlar. Suçüstü mahkemesi öğrencileri

ÇIRAKLARIN DURUMU

Yer süpürme, eve

Son günlerde emekçi gençliğin önemli bir bölümünü oluşturan "çıraklar"a, bir gazetenin sayfalarında yer verildi. Sorun, geniş ve çok yönlü. Adı geçen yazıda konu önemine uygun biçimde ele alınmıyor. Ancak bazı ipuçları da veriyor.

YOĞUN BİR SÖMÜRÜ

Küçük imalatçıların, zanaatçıların önemli bir iş gücü kaynağı, çıraklar. Bir ustayı saymayacak olursak, özel yetenek istememesi ve imalathanenin kapasitesinin küçük olması, ve bu nedenle birkaç ailenin zanaat geçimini sağlamaması nedeniyle, bu işyerlerinde yetişkinlerin yerini çocuklar alıyor. Çocukların, çalıştırılması işveren için oldukça karlı. İşe özel bir sözleşme ile giren çırakların iş güvenlikleri, yıllık izinleri, resmi tatilleri olmaması; sigortalı ve sendikali olmamalarından dolayı sağlık hizmetlerinden, emeklilik haklarından, iş güvencileri, yemek yardımı, ek gıda ve bunun gibi sosyal - ekonomik haklardan yararlanılmıyorlar. Yasalarca saptanan 40.-TL. asgari ücretin

çok altında ücret alarak günde 10 - 12 saat çalıştırılıyorlar.

"ZANAAT ÖĞRETMEK"

Bütün bu şartlarda çalışmayı cazip kılmak için kullanılan bahane: zanaat öğrenmek. Bu etken yer yer o kadar büyütülüyor ki, zanaat öğrenmek uğruna karşılıksız çalışmaya kadar varıyor. Bu eğitim bölgelere göre de ağırlık kazanıyor. Örneğin, Eskişehir'den ayakta kalan çıracı Ali Ciri bu konuda şunları söylüyor: "İstanbul'daki bir çıracın, zanaat öğrenmekten çok geçimini sağlaması önde gelir. Anadolu'da yetişen çocuk, zanaat öğrenmek için gelir. Ustası da çıracın geçimini düşünmez. Hem zanaat öğretiyoruz, hem de para mı vereceğiz?" der.

YENİ ZANAAT TÜRLERİ

Zanaat öğrenmek amacıyla başlıyan çalışma, çoğunlukla amacın dışında devam ediyor. Lokanta, bakkal ve berber gibi işyerlerinde çıraklar yerleri süpürme ve eve servis yapma zanaatı-

Ağır Ceza'ya tutuklu olarak yargılanmalarını için sevk ediyor.

Öğrenciler, halen cezaevinde. Aynı bir koşu altında bulunuyorlar ve aralarında hasta olanlar bulunuyor. Dava "141 ve 142. maddeleri ihlal"den ve "gizli örgüt kurmak"tan açılmış. Ali Alan'ın evinde bulunan hurda tabanca ile ilgili polis raporunda ise "tabanca'nın çalışır halde" olduğu belirtiliyor!

YAKILAN KİTAPLARDAN KANUNLARA

Saldırıları yoğunlaşır, operasyonlar tertiplenirken 21 Şubat'ta olan bir olayı duyanlar Hitler Almanya'sının kitap yakma kampanyasını hatırlamadan edemediler. İstanbul'da Öncü Kitabevi faşistler tarafından yakıldı. Türkiye Yazarlar Sendikası olayı kınamak için yaptığı basın toplantısında, çeşitli yazarların protesto için bir hafta süre ile yakılan kitabevi önünde kitaplarını imzalayacaklarını belirtti.

Saldırlara, "operasyonlara" hukuki dayanaklar, temeller oluşturmak da gerekli. MC, bu işi de gereğince halletmek niyetinde. 16 Şubat'ta Bakanlar Kurulu, "Anarşiye karşı tedbir" tasarımlarını görüşerek kabul etti ve Meclise sevk kararı aldı. Kabul edilen tasarımlar şunlar: Dernekler Kanunu, İl İdare-i Kanunu, Devlet Güvenlik Mahkemeleri yasa tasarısı ise, yasalasmış maddelerin Anayasa Mahkemesi tarafından şekil yönünden bozulması nedeni ile meclislere aynen gönderiliyor. Üniversiteler kanunu için öngörülen değişiklikler ise şunlar: Bakanlar Kurulunun gerekli durumlarda iki ay süre ile üniversiteye el koymasına, anarşik olaylarla ilişkisi görülen öğrenci ve öğretim üyelerinin üniversitelerden uzaklaştırılması. Ayrıca derneklerin siyasi çalışma yapması ve siyasi amaçlı bildiriy yayınlaması da yasaklanıyor.

BOZKURT VALİ GİDER, YALÇIN VALİ GELİR

Faşist turmanışı tüm kurumlarda köklü bir şekilde sürdürebilmek için bu tasarımlar görüşüle dursun, MC'nin çeşitli kademelerdeki uzantıları da bu-

yüklerinden hiç de aşağı kalmıyan demecilerle boy gösteriyorlar.

Yeni Ankara Valisi Durmuş Yalçın, 23 Şubat 1976'da Son Havadis Gazetesine verdiği "özel" demecide; "Suç işleyen kim olursa olsun, kanun yarasına yapışacaktır. Sokakları boş bırakmayacak ve olayların üzerine üzerine gideceğiz" diyor. Eğitim ve "öğrenim hürriyetini" kısıtlamaya yönelik her türlü eylemin karşısında olacağını belirten Yalçın: "özellikle birtakım çevrelerde, güvenlik kuvvetleri üzerinde çirkin imajlar yaratılmak isteniyor. Bir tehlikeydir bu, hatadır, göz göre göre birtakım şeyleri davet etmektir" diyerek devam ediyor. Üniversitelerin durumu üzerine söyledikleri de şunlar: "Üniversitelerin, yüksek okulların anarşi için antrenman sahası olduğunu zannedenlere yanlıklarını göstermek her Türk'ün görevidir. Üniversite ve yüksek okul yöneticilerine düşen görevler vardır. Geçenlerde bir tanıdık bana ODTÜ'den jandarma çekilirse öğrenimin başlayacağını anlattı. Yanlış bunlar. İstedikleri okumak değil, jandarmaların çekilmesi ile boşalacak meydanlarda atlarını oynatabilecek alanlar bulmak." Ve ardından bundan sonra göstereceği marifetlerini bildiriyor: "Ankara, bundan böyle sık sık aranacaktır. Didik didik edilecektir başkent. Gerekirse polis üniversiteye de girecektir, öğrenci yurtlarına da girecektir. Türkiye Cumhuriyet hükümetinin polisidir, gerekirse şüpheli gördüğü evlere de girecektir, şahısları da arayacaktır."

ÜLKÜCÜLERİN YENİ BAŞKANI

Ankara'nın yeni valisi niyetlerini açıkça sergilerken "ülküci katiller ocağı"nın yeni başkanı Batman'da, devlet kuvvetlerine, birlikte olaylara katılma şeklinde yardımcı olmadıklarını. esasen devlet güvenlik kuvvetlerinin böyle bir yardıma ihtiyacı olmadığını belirtiyor. Bundan böyle "yardımcılık" görevlerine nasıl dört elle sarılacaklarını Ankara Valisi ile aynı gün verdiği demecinde şöyle açıklıyor: "... bundan sonra da her ülkü ocağı mensubu devlet kuvvetlerine örnek vatandaş olacak şekilde yardıma devam edecektir.

Evet yalan!

THE MOST DANGEROUS ANIMAL IN THE WORLD

YALAN MI?

New York'da Bronx bölgesi hayvanat bahçesini gezmeğe gelenler üzerinde "Dünyanın En Tehlikeli Hayvanı" levhası bulunan demir parmaklıklı bir bölüme girince önce şaşırıyor, sonra hayvanı görmek amacıyla önüne geliyorlar. Ve aynada kendilerini görüyorlar.

servis yapma zanaatı!

ni (!) öğreniyorlar. Bu durum imalat-hanelerde az görülmüyor. Çıraklar burada doğrudan üretim sürecine giriyorlar. Yaşlarına göre beklenemeyecek bir güç sarfederek. Tabii, bunun sonucunda birçok çocuk yaşta sakat kalmakta, ezilmektedir. Gelişme çağında alınan gıdanın yetersizliği de bu ağır çalışma programına eklenince çocukların normal gelişmesi engelleniyor. Hastalıklı, sakat bir yaşamın temelleri işyerinde atılıyor. Daha çocuk yaşta, kendi emeğinin bir kısmını işverene kâr olarak kap-tıran bu çocukların geçmişleri de çok farklılık göstermiyor. Birçoğu köyde toprak yetersizliğinden şehre gelen ailelerin çocuğu. Çoğunluğu ilkökul mezunu. Geçim derdinin altında ezilip ortaokulu yarıda bırakıp ayrılanlar da var.

DEĞİŞMEYEN, YOĞUNLAŞAN SÖMÜRÜ

Tekelleşmenin ilerlemesiyle birçok küçük imalat-hanenin kapanması, çı-
rakların çalışma alanlarını sınırlandırmakta. "Bir zamanlar, gemilere, kiliselere, itfai-
ye arabalarına, tren istasyonlarına konan

çanlar , yerlerini güçlü elektrik zilleri-ne, siren düdüklere bırakınca can dök-me sanatının da yok olmaya başladığı-nı" söylüyor Perşembe pazarındaki dök-kümcü Ara Usta. Ve devam ediyor: "On yıldır çan döktüğüm yok. Eee çıraklar da öğrenemiyor nasıl döküleceğini."

"Birkça yıl sonra lehim yapacak yer bulamazsın diyor Hayrettin Koç. Yazın inşaatlarda oluk lehim yapıp-dık, plastiği çıktı. Sac sobalarının emaye-si. Hunlerin plastiği. . . neyin plastiği çıkmadı ki."

Kapitalist gelişme birçok zanaat kolunun kapanmasına neden olmakla birlikte, kendi yapısına uygun başka imalat-hanelerin ortaya çıkmasını da getiriyor. Otomobil tamirhaneleri bu ya-pıya en uygun örnek. Çırakların, genç emekçilerin sömürüsü yeni biçimler ala-rak devam ediyor. Çünkü, çocuk emeği-ne duyulan ihtiyaç, yalnız sanayi-in geriliğinin sonucu değil. Temelde, ucuz emek ve fazla kâr açlığı çeken sermaye birikimi, bunun temeldeki sorulmuşu. Kapitalist sistem ayakta kaldıkça, çı-
rakların sorunlarının çözülmesi olanaksız.

Yukardaki fotoğraf ve altındaki yazı, eğlenceliğe meraklı bir gazete-den kesildi. Resimdeki demir parmaklıklı aynanın altında İngilizce olarak şun-lar yazılı: Her 24 saatte 100.000 birey hızıyla çoğalan bu hayvan, diğer hay-
van türlerinin bir neslini olduğu gibi yok etmeyi dahi başarabilmiş tek yara-tıktır...

"Olayların" içinde "insanların" rolünü, katkısını saptayabilmek, top-lumsal hareketleri yönlendirebilmek için zorunlu. Bu saptamadan amaç, top-lumu ileri götürmek ise, insanları, sınıfsal durumları içinde yaşadıkları sistem-le birlikte ele almak gerekli.

Burjuvazinin yaptığı işe, kapitalist sistemin çürümüşlüklerini insanla-rın "zaaf"larına, acizliklerine bağlamak. Herkesin de böyle düşüncesini, baş-ka bir sorumlu aramamasını sağlamaya çalışmak. Doğa'nın bozulmasına, iç-in-de yaşanılmaz hale gelmesine haklı bir tepki duyan kişilerin, bu konuda da uyanık olmaları zorunlu. Alışlagelmiş burjuva mantığı, insanı, bilmeden de burjuvaziye hizmet etme durumuna düşirebilir.

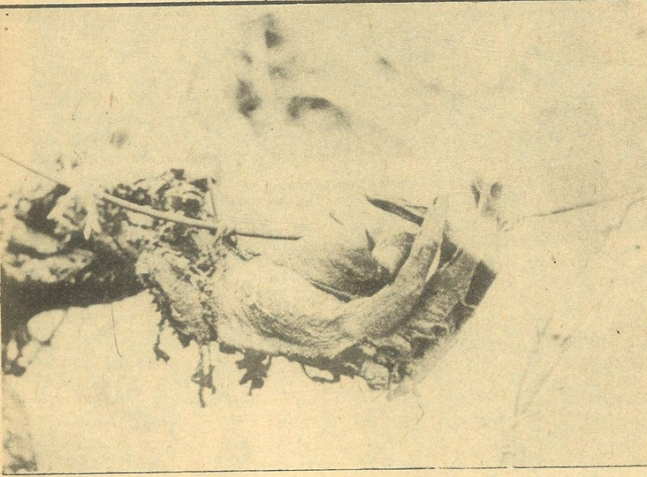
Yukardaki fotoğraf, bunun örneği. Olayların sorumlularını aramamak, kişileri bu sorumluluğa ortak edebiliyor.

Fabrika atıklarını nehirlere, denizlere döküp balıkları zehirleyenler, fabrika bacalarından çıkan dumanlarla kırları -ormanları yok edenler, nükleer denemelerden arta kalan radyasyon atıklarıyla okyanusları kirletenler mi bu işin sorumlusu? Yoksa "insanlar" mı?

Hayvan türlerinin, doğanın, büyük ölçüde korunabildiği sosyalist ül-keler göz önüne alınsa bu sorunun cevabı açık. Kapitalist sistem, "hayvan-lar" dan da tehlikeli.

Savaşa karşı mücadele, onun sorumlusu emperyalizme karşı mücadeledir

Vietnam'da tel örgülere asılı kalan bir el...

Geçenlerde kamuoyu, ABD Senatosu "Çok uluslu şirketler alt komitesi"nin görüşmeleri sırasında açığa çıkarılan yakından ilgilendi. Amerikan Lockheed uçak firmasının uçaklarını satabilmek için "önemli kişilere" dağıttığı söylenen rüşvetler söz konusuydu. Rüşvet alanlar arasında Japonya'dan, İtalya'dan politikacılar, İsveç'i ve Kolombiya'lı generaller, Hollanda Prens ve Kraliçesi var. Türkiye'de de bu rüşvetten nasibini alanlar var. Son olarak Northrop uçak firmasının da, yine Türkiye dahil birçok ülkeye rüşvet dağıttığı açıklandı.

"Rüşvet" konusunun altında yatanlar ise, çok uluslu şirketlerden, emperyalizmin savaş kıskırtıcılığına kadar uzanıyor. Bu da, kapitalist ülkelerde uçağın savaş sanayinin bir parçası -sivil uçak imali de dahil- olmasından başlıyor. Üstelik, askeri olsun sivil olsun uçak üretiminde sözü geçen firmaların tüm dünyada sayıları 10'a ancak ulaşılıyor. Bunlar da "çok uluslu şirketler" diye adlandırdığımız ve dünyada en sözü geçenlerinin sayısının 150'nin altında olduğu dev tekeller arasında.

KAR, KAR, KAR!

Kapitalist sistemin tek amacı kar. Tekelci şirketlerde bu amaç daha da belirginleşiyor. Bu amaca ulaşabilmek yeni pazarlar yaratılabilmeye, daha çok satılabilmeye bağlı. Oysa bugün kapitalist sistem giderek derinleşen bir buhran içinde. Sosyalist sistem giderek güçleniyor, emperyalizmin sömürü alanını daraltıyor. Kapitalist ülkelerin işçi ve emekçi sınıfları sömürüye son verme yolunda tekellere karşı birlikler oluşturuyorlar. İktidar olma şansları giderek artıyor. Geri ve sömürülen ülkelerin bağımsızlık mücadelesi günün güne güçleniyor. Yeni bağımsızlığını kazanan ülkelerden çoğu, bağımsızlıklarını korumamış, gelişiminin tek yolunun sosyalizmle gerçekleşebileceğinin bilin-

cine varıyorlar. Bu durum, emperyalizmin etki ve sömürü alanının, geri dönüşmez biçimde daralmasına yol açıyor.

Bu nedenlerle, emperyalistler, bir yandan sosyalist sisteme karşı kendi iç çelişkilerinden arınıp bütünleşmek isterken, bir yandan da ağırlaşan pazar sorunlarını çözebilmek için birbirleriyle çekişiyorlar. Üretim ve sermayenin merkezleşmesinin devletçe teşvik edilmesi, ulusal gelirin büyük kısmının tek elci devlet tarafından paylaştırılması, silah siparişlerinin tekellere ve-

	1964 kârı- dolar	1968 kârı- dolar
General Motors	5 milyar 770 milyon	22 milyar 760 milyon
Ford	4 milyar 410 milyon	8 milyar 380 milyon
Boeing	1 milyar 300 milyon	3 milyar 270 milyon
United Aircraft	1 milyar 170 milyon	2 milyar 410 milyon
General Dynamics	1 milyar 80 milyon	2 milyar 660 milyon
Dow Chemicals	640 milyon	1 milyar 650 milyon
TOPLAM	14 milyar 370 milyon	41 milyar 130 milyon

rilmesi de, pazar sorununu çözemiyor.

BUNALIMLARDAN SIYRILMANIN BİR YOLU: SAVAŞ

Emperyalizm için bunalımları ertelemenin bir yolu savaş çıkarmak, tepeden tırnağa silahlanmak, savaş sanayini giderek temel sanayi haline getirmek. Bu yolla tüketimi, dolayısıyla satış artırmak. Savaş kıskırtıcılığının bir amacı da, sosyalist sistemi yıkabilme, kapitalist ülkelerdeki işçi sınıfı hareketini bastırabilme, ulusal kurtuluş hareketlerini ezebilme.

Emperyalizm kaçınılmaz sonunu geciktirebilmek için her türlü yola başvurmak zorunda. Savaş çıkarmaktan rüşvet dağıtmaya kadar. Saldırgan politikanın ve pazar kazanmak için savaş çıkarmamın sonuçları ise şöyle.

I. Dünya Savaşında 10 milyon kişi öldü, 20 milyon kişi sakat kaldı. O günkü fiyatlarla 338 milyar dolar değerinde mal ve eşya heba oldu.

Ne var ki bir dünya savaşı ve onun sonuçları tek elci şirketlerin kar ve iktidar hırslarının frenlenmesi için gerekli toplumsal dersleri vermedi.

II. Dünya Savaşı da 54 milyon ölü ve 90 milyon yaralı getirdi. 28 milyon kişi sakat kaldı. 4000 milyar dolar değerinde mal ve eşya yok oldu.

SAVAŞ ZENGİNLERİ: DEV TEKELLER

Savaşlardan, başta tekeller karlı çıktılar. II. dünya savaşından ABD tekelleri 123 milyar dolar, Alman tekelleri ise 70 milyar mark kâr elde ettiler. Tabii, işçi ve emekçi sınıfların sırtından ve onların yıkımı pahasına.

II. Dünya savaşı sonrası emperyalizm çelişkilerini hafifletebilmek, ekonomisini ayakta tutabilmek için bölgesel savaşlar çıkarttı. 1945'den sonra 97 bölgesel savaş oldu. Bunların içinde en önemli yıllarca siren Vietnam savaşı. Şimdi sosyalizm yolunda başanlarla ilerleyen Vietnam halkının milyonlarcasının kanı pahasına, çok uluslu şirketler milyarlarca dolar kazandılar. Savaşın hızlandığı 1964-1968 dönemi başı ve sonunda bu şirketlerin bazılarının kazançları şöyleydi.

bir dünyada, dev tek elci şirketler tarafından üretilen silahlar kaçak mal oluyor bir de onu görelim.

1 Uçak gemisi	545 milyon dolar
1 Destroyer	200 milyon dolar
1 Denizaltı	200 milyon dolar
1 bombardıman uçağı	35 milyon dolar
1 Savaş uçağı	15 milyon dolar
1 Tüfek	150 dolar

DEVLETLE SİLAH TEKELLERİ BÜTÜNLEŞİYOR

Bu olgular, silah tekellerinin, savaş ortamının kıskırtılmasının baş sorumlusu olduğunu gösteriyor. Fakat, silahlanmadan çıkarılan olan, sadece sermayenin silah üretimi yapan kesimi değil. Silahlanma, bütün olarak tek elci sermayenin dünya stratejisine hizmet ediyor. Kapitalist ülkelerde, silah sanayinin son sözü söylemesinin nedeni bu.

Bu durum, silah tekelleriyle devletin bütünleşmesine yol açıyor. Bunun çok geniş örnekleri var. Örneğin, Amerikan Savunma Bakanlığı, ülke yönetiminin bütün sivil organlarında ve Kongre'de 500'den fazla irtibat subayı bulunduyor. Ordu yöneticilerinin Beyaz Saray'da casusluk faaliyetlerinde bulunduğu, geçen yıl resmi olarak ortaya çıkarıldı. Ayrıca, militarist propaganda amacıyla ABD'de 29 000 eski muharip özel bir Federal Daire tarafından yönetiliyor ve bu daire, görevlilerinin sayısı bakımından Savunma Bakanlığı'ndan sonra ikinci sırayı alıyor.

Federal Almanya'da aynı tipte işlerle meşgul olan yedeklerin sayısı 1 milyon 800 bini buluyor. Bunların sayısı Belçika'da 600 binden fazla, Hollanda'da 350 bin, Norveç'te 160 bin.

SİLAHLANMA DA BUNALIMA KESİN ÇÖZÜM DEĞİL

Ekonominin askerileştirilmesi, emperyalizmin ekonomik bunalımını çözmeye kesin bir çözüm mü? Değil. Çünkü, silah sanayine yapılan yatırımlar, ekonomiyi geliştirecek sermaye birikimini durduruyor. Ayrıca, silah yatırımları üretken yatırımlar olmadığı için, gelişme hızlarını yavaşlatıyor, enflasyon yola açıyor ve halkın yaşama düzeyini hızla düşürüyor. Örneğin, Vietnam savaşı için yapılan harcamalar, tekellere sağladığı yararların yanı sıra, Amerikan ekonomisini büyük bir dış ticaret açığıyla karşı karşıya getirdi.

SİLAHLANMANIN YÜKÜ GERİ ÜLKELERİN SIRTINA YIKILIYOR

Fakat emperyalizm silahlanmaktan

İşte tekellerin insanlığa armağanı (!)

da vazgeçemiyor. Buna karşılık, karşılaştıkları sorunları hafifletmek için başvurdukları bir yol var. O da büyük emperyalist ülkelerin ekonomilerinin askerileştirilmesinin yükünü, gelişme düzeyi daha düşük olan ve geri, sömürülen ülkelere yüklemek, NATO, CENTO, SEATO gibi "ittifaklar" da bu amacı gerçekleştirmeye yarıyor.

Bir örnek şu: 1969-71 döneminde NATO'nun toplam askeri harcamaları yüzde 1 dolayında azalmış. Buna karşılık Türkiye'nin askeri harcamalarında yüzde 57,5'lük bir artış var. Aynı dönemde Yunanistan'da da durum, yüzde 21,3'lük bir artış. Bu rakamlar, silahlanmanın ekonomik yükünün bu iki geri ülkenin sırtına yıkıldığını gösteriyor.

Türkiye'nin silahlanması, silah şirketlerinin ortalığa rüşvet saçması gibi olguları, bu gerçeklerin ışığında görmek gerekli. Rüşvet, satışları artırmanın, kaybolan pazarları korumamanın bir aracı. Satışların artırılması da, emperyalizmin içinde bulunduğu bunalımdan biraz olsun nefes almasına yarıyor. Emperyalizmin en geniş nefes borusu ise, savaş sanayii, savaş kışkırtıcılığı.

Bu silahlanma yarışının yükü tabii kapitalist ülkelerde işçi ve emekçi sınıfların ve dünya halklarının sırtında. Muhtemel bir savaşın getireceği yıkımları da bunlar göğüslemek zorunda.

GENEL VE NÜKLEER BİR SAVAŞA KARŞI

Bütün bunların ve nükleer bir savaşın insanlığa getireceği felâketin bilincinde olan sosyalist, ilerici, yurtsever tüm güçler bu gün barış için aktif bir politika izlemekteler. Başta sosyalist ülkeler olmak üzere, kapitalist ülkeler işçi sınıfı, ezilen dünya halkları bu politikamın savunucuları.

Bu politikanın önemli unsurlarından biri, barış içinde bir arada yaşama politikası. Farklı sistemlerle yönetilen devletlerin barış içinde yaşamaları, emperyalizmin soğuk savaşa ve silahlanma yarışına son vermesi, toplumların ilerlemesine önemli katkılarda bulunacak, bulunuyor.

Kapitalist ülkeler işçi sınıfı üzerinde savaş ihtimali gerekçesiyle yoğunlaştırılan baskıları azaltmasını, geri kalmış ülkelerin toplumun kaynaklarının daha büyük bir kısmını kalkınma için kullanmalarını getirecek. Barış, baskı ve

sömürünün bütün biçimlerine karşı yürütülen mücadelenin, dünya halkları arasındaki dostluğun gelişmesinin güvencelerinden birisi.

ASKERİ PAKTLARA KARŞI

Yine barışı koruma yolunda önemli bir girişimde nükleer silahların, silahlanmanın yayılmasının engellenmesidir. Uluslar arası güvenin artması, nükleer enerjinin barışçı amaçlarla kullanılmasının hızlandırılması için silahlanma yarışını mutlaka durdurulmalıdır.

Barışın savunulması ve dünya halklarının temel çıkarları, militarizm, emperyalist devletlerin ve bunlara bağlı kapitalist ülkelerin oluşturduğu askeri paktlara karşı mücadeleye edilemesini gerektirmektedir.

Tabii barışın savunulması, barış içinde bir arada yaşama politikası gerici-faşist rejimlerle iyi geçinme anlamına gelmiyor. Bu politika gerici rejimlerin dünya ölçeğinde tecrübi ile gerçek anlamına kavuşabilir.

EMPERYALİST SAVAŞLARA KARŞI, KURTULUŞ SAVAŞLARINDAN YANA

Barıştan yana olmak, haklı savaşların desteklenmemesi anlamına da gelmiyor. Emperyalist saldırganlara karşı silahla karşı koymak, ezilen halkların, başka hiç bir yol kalmamışsa en doğal haklarıdır. Bu mücadelede sosyalist sistem, kapitalist ülkeler işçi sınıfı ve tüm ilerici-lere düşen görev, mücadele eden halklarla dayanışma içinde olmak. Ve bu güçler bu gün bu dayanışmayı göstermektedirler. En son Angola'da olduğu gibi. Gelişmiş kapitalist ülkelerin bazıları bile Amerikan Emperyalizmine karşı mücadele eden Angola Halk Kurtuluş Hareketinin kurduğu hükümeti, ilerici kamu oyunun baskısıyla tanımak zorunda kalmışlardır.

Dünya sosyalist sistemi, uluslar arası işçi sınıfı, ulusal kurtuluş hareketleri, tüm ilerici güçler barış demokrasisi ve sosyalizm için hep birlikte ilerliyorlar. Sonları yaklaşan ve bunu gördükçe daha da saldırgan politika izlemeğe çalışan emperyalist ülkelerin savaş çıkarmasının önlenmesi, insanlığın yeni bir felakete sürüklenmesinin engellenmesi, bu güçlerin göstereceği dayanışmaya ve uyumluğa bağlı.

Gençlik barış için seferber olmalıdır

Emperyalizmin savaş politikasından en fazla etkilenen kesimlerden birisi de gençlik. Cepheye en önce ölen; savaş harcamaları, silahlanma yarışını açığa mahkum edilen; eğitim olanakları elinden alınan, topluma katkıda bulunabilecek yerde enerjisini insanlığı mahvetmek amacıyla kullanmak zorunda bırakılan, hep o.

Savaş kışkırtıcılarının en fazla yanına çekmeğe uğraştığı da o. Bu amaçla kapitalist ülkelerde gençliğe, özü milliyetçilikten ve sosyalizm düşmanlığından oluşan bir ideoloji benimsetilmeye uğraşılıyor. Açıkta açığa olmasa bile, ırkçılık genç beyinlere aşılanmaya uğraşılıyor. Amaç, milyonlarca genci "milliyetçilik" yaygaraları ile savaş taraftarı yapabilmek, savaşa sokabilmek.

Sosyalist ülkelerde bilimsel ve teknolojik gelişmenin sağladığı olanaklar toplumun ilerlemesi, insanın daha iyi hayat şartları içinde yaşaması için kullanılırken, emperyalist ülkeler bu olanakları silahlanma yarışında kullanıyorlar.

GENÇLİĞİN AKTİF MÜCADELESİ

Ama bu ülkelerin gençleri bu tutuma karşı mücadele ediyorlar. Özellikle üniversitelerde yapılan bilimsel araştırmaların silahlanma için kullanılmasına, bilimin askeri üretimin hizmetine sokulmasına karşı çıkıyorlar. Bilimsel araştırmaların ilerlemesinin, bilime uluslar arası bir nitelik kazandırdığını vurgulayarak, eğitim kurumlarının şövenist ve sosyalizm düşmanı ideolojiden arındırılmasını savunuyorlar.

Almanya'da Alman öğrenci birlikleri federasyonu, askeri üniversitelerin kapatılmasını ve bu okulların fonlarının genel öğretim bütçesine aktarılmasını istiyor.

MÜCADELENİN DAYANAKLARI

Gerekçeleri ise şunlar. Gençliğin yetiştirilmesinde onlara şırınga edilecek "milliyetçilik, ırkçılık, militarizm ve anti-komünizm" karması için askeri eğitim yapan kurumlar biçilmiş birer kaftan. Buralarda, bir grup seçilmiş

genç, yaşatılmadan koparılarak, diğer öğrenim kurumlarından çok daha anti-demokratik öğrenim ve disiplin kuralları içinde eğitiliyor.

Özellikle bu tür okullarda sosyoloji, ekonomi ve bunun gibi dersler, "lüzumsuz" bulunuyor; öğrenciler yalnızca idarenin onayladığı kitapları okuyabiliyorlar. Kurallara uymayan öğrenciler çok sert şekilde cezalandırılıyor.

Yapılmak istenen ise açık. Gençlerin iyi birer "savaşçı" olarak yetiştirilmeleri gerekli ki, onlar yüksek ölküler uğrunda savaşçıları sanıp ölüme sevketsinler. Silah fabrikatörleri de daha fazla kâr etsinler.

Bu ve buna benzer öneriler, dünya barışın savunuculuğunu yapan demokratik kuruluşlar arasında yer alan Uluslararası Öğrenci Birliği Federasyonu tarafından da destekleniyor.

YENİ SÖMÜR YOLLARI

Az gelişmiş kapitalist ülkelere, çeşitli burslarla gelişmiş kapitalist ülkelere "okutulmak" için götürülen gençler de, emperyalizmin savaş politikasına alet edilmek isteniyor. Kendi halkından koparılıp yoz bir kültürle yetiştirilen bu gençlerden çoğu, emperyalizmin kendi ülkelerinde bekliliğini yapmak üzere kullanılıyorlar.

Kapitalist ülkeler gençliğinin savaş aleyhtarı tutumları, kurtuluş mücadelesi veren ulusların büyük desteklerinden birisi. Buna en güzel örneklerden biri, Amerikan gençliğinin, Vietnam savaşındaki tutumuna karşı Amerikan hükümetine karşı protestoları ve savaşa sürüklenmeyi reddetmeleri.

Özellikle emekçi gençler kapitalist sisteme geleceğe umutsuzca bakıyorlar, genç oldukları için daha fazla sömürüye maruz kalıyorlar. Bu da onların sınıf mücadelesine gün geçtikçe daha büyük bir güç halinde katılmalarına neden oluyor. Demokratik örgütlere, sendikalara katılıyorlar. Yönetime katılmak için gerici ve militarist ideolojiye karşı, örgütlenme özgürlüğü için, hakim sınıfların politikasına karşı, kendilerine acı ve yıkım getiren savaşa karşı mücadele veriyorlar.

ABD'de Genç Emekçiler Kurtuluş Birliği Vietnam halkıyla bir dayanışma gösterisi yapıyor.

1976 Programı, sermaye güdümündeki eğitim sisteminin iflasını belgeliyor

Türkiye'nin toplumsal ve ekonomik durumunu ortaya koyan son resmi belge, "1976 Programı". Bu belgenin ortaya koyduğu gerçek yeni değil. Bu gerçek şu: Türkiye toplumu ilerlemek bir yana, yerinde bile saymıyor. Geriliyor. Gerilemenin somut alanlarından biri de eğitim. 1976 Programı, eğitim sisteminin hızla toplumun ihtiyaçlarının gerisine düştüğünü açıklıkla belgeliyor. Buna rakamlarla görmek mümkün.

TAHRİF EDİLEN BİR PROGRAM

Son zamanlarda "belgelere" gösterilen ilgi arttı. Ne varki, Türkiye'de artık birçok şeyi belgelerle kanıtlamak gereksiz hale gelmeye başladı. Belgeleri izlemek yada "tahrif" etmek daha güçleşti. Türkiye, gizlenen yada tahrif edilen belgeleri deşifre etmekle daha çok uğraşılıyor. Demokratik güçler bir zaman kadar gerçekleri kamuoyuna açığa uğraşı verirken, artık egemen sınıflar ve iktidarlar belgeleri ortadan aldırma "uğraşı" veriyor. 1976 Programı da bunlardan biri oldu. MC iktidarı, yasaları ihlal ederek, devletin resmi belgelerini değiştirdi. Ama ortadan kaldıramadı. Ortadan kaldıramadığı için de, bu belgede hala gerçekleri görmek mümkün.

1976 Programı, eğitim alanında en az iki gerçeği ortaya koyuyor. Birincisi, başarısızlık. İkincisi de, çaresizlik. Çaresizlik, başarısızlığın açıkça kabul edilmesi anlamına geliyor. Bunun sonucu belli: başarısızlıkları sürdürmek.

BAŞARISIZLIĞIN GÖSTERGELERİ

1976 Programı'nda belgelenen başarısızlık şöyle ortaya çıkıyor:

1973'de yürürlüğe giren Üçüncü Beş Yıllık Kalkınma Planı, eğitim alanında belli hedefler koymuş. Hedeflerin bir kısmı, yapılacak yatırımlarla ilgili. Program bu plan hedeflerinin gerçekleş-

me durumunu ortaya koyuyor. Durum, şu: Özel sektör, planın ancak yüzde 59,9'unu gerçekleştirmiş. Kamu sektöründe ise gerçekleşme durumu, yüzde 74,9. Eğitim sektörü, plan hedeflerinden geri kalmada ilk sıraları alıyor. Özel sektör için eğitim, başarısızlıkta üçüncü geliyor. Kamu kesiminde ise beşinci. İki sektör birleştirilince durum daha ilginç: Eğitim sektörünün başarısızlık sırası, ikinçilik.

Başarısızlıkta gösterilen bu başarının bazı sonuçları var. Eğitim sektörü, ekonominin hayati sektörleriyle birlikte başarı çizgisinin altına düşmüş. Hedeflerin aşıldığı sektörler ise, sadece ikinci derecede önemli olan sektörler. Bu olgu, Türkiye'de eğitim alanındaki geri kalmanın, ekonominin çarpık yapısına bağlı olduğunu gösteriyor. Gerilik, aynı zamanda, çarpıklığı yaratan ve sürdüren mekanizmanın da bir sonucu. Varılacak bir sonuç da şu: kapitalist sistemde plan, "emredici" nitelik taşıdığı devlet kesiminde de çarpıklığı gideremiyor.

Plan hedeflerinin gerisinde kalmanın ikinci sonucu, şu: Kalkınma planı, toplam yatırımlar içinde eğitim yatırımlarının oranının yüzde 4,98 olmasını öngörmüş. Oysa, planın yürürlüğe girdiği üç yıl içinde bu oran ancak yüzde 3,7 olabilmiş. Geride kalma, kamu sektöründe daha belirgin. Kamu sektörü için de eğitim yatırımlarının yüzde 8,40 olması öngörülmüş. Varılan sonuç ise, yüzde 4,98.

... VE ÇARESİZLİK

Program'da belgelenen "başarısızlığın" göstergeleri kısaca bunlar. Çaresizlik ise, bu başarısızlıktan hangi sonuçların çıkarıldığında görülüyor. Programı yapan ve tahrif edenlerin çıkardıkları ilk sonuç, şu: gerçekleştirilemeyen plan hedeflerini gerçekleştirilmekten vazgeçmek. Bunun kanıtı açık.

1976 yılı, son plan döneminin dördüncü yılı. Bugüne kadar hedeflerin

gerisinde kalındığına göre, son iki yıl içinde hedefi gerçekleştirmek için, hedeflenenin üstünde yatırım yapmak zorunlu. Oysa 1976 programı, bu yıl içinde plan hedeflerinin gerisinde bir hedef öngörüyor. Bunun anlamı, şu: eğitimde konan plan hedeflerinden şimdiden vazgeçilmiş. Bunun da anlamı açık: dillerden düşürülmeyen "kalkınma", olsa olsa toplumsal ihtiyaçlar feda edilerek gerçekleştirilecek. Yani, sadece egemen sınıfların yararına olacak biçimde.

GÜLDÜRÜYE DEVAM

Başarısızlık göstergelerinin bir yönü üzerinde daha durmak gerekli. Plan, yalnız genel yatırım hedeflerini belirlemiyor. Bazı bölgelere kalkınmada öncelik verilmesini öngörüyor. Eğitimin, bu bölgelerin kalkınmasında büyük önemi var. Olması gerekli Ancak durum farklı. Bu bölgelere giden yatırımlar, hedeflenenin çok gerisinde. Eğitimde ise durum şu: eğitim, bu bölgelere giden yatırımlar içinde sadece yüzde 3,4 bir paya sahip. Yani, Türkiye ortalamasının da gerisinde. Bunun sonucu, şu: bölgesel dengesizlik azalmıyor, artıyor. Artırılıyor.

64 yeni İmam Hatip Lisesi

İkinci bir sorun da, yapılan yatırımların hangi amaçlara yöneldiği. İlk ve orta öğretime giden yatırımlarda durum, şu: yatırımlar, zoraki bir biçimde, ancak hedef alınan okullaşma oranına ulaşmak için derslik yapımına yönelmiş. Yatırımların, eğitimin niteliğini yükseltmeye yönelmediğini program açıkça belirtiyor. Yüksek öğretime yapılan yatırımlarda ise, yatırımların yüzde 62'si zaten devam eden işler için harcandı. Makine - teçhizat için ayrılan yüzde 23'ten sonra, kapasite yaratacak yeni projelerin programa alınması için elde kaynak kalmamış. Eğitimin niteliğini yükseltici yatırımların biraz olsun yer aldığı tek alan, "mesleki ve teknik öğretim". Fakat, yükseltilen bu niteliğin nasıl bir nitelik olduğunu programda görmek mümkün.

TEKNİK ÖĞRETİM AÇMAZI

Son üç yıllık uygulamamın, eski sorunlara yenilerini eklediği ortada. En çok yeni sorun yaratılan alanlar ise, mesleki - teknik öğretim ve yüksek öğ-

retim. Bu iki öğretim dalı arasında bir bağlantı var. Birinde yaratılan sorun, diğerine daha da büyümüş olarak yansıyor. Mesleki öğrenimin düzenlenememesi, yüksek öğretim sorununu ağırlaştırıyor. Yüksek öğrenim tıkanıklığı ise, mesleki öğretimi daha içinden çıkılmaz hale getiriyor.

İçinden çıkılmaz hale gelen ilk alan, teknik öğretim okulları. Burada bir tersine dönme var. Bir süre öncesi kadar, bu okullarda öğrenci kaydırmak ve bu okullarda öğrencileri tutmak için akla kara seçilirken, şimdi talep kapasitenin çok üstüne çıkmış. Bunun nedeni, işsizlik sorununun kapıya dayanmış olması. Plan, bu tehlikeyi bir ölçüde görmüş. Plana göre, 1975 yılında Erkek Teknik Liselerine 12500 yeni kayıt yapılması gerekli. Ne varki, planın gördüğünü MC iktidarı görmemiş, görmezlikten gelmiş. Bu yıl ancak 1475 kayıt yapılabilmiş. Aradaki fark, 11.025.

YENİ İMAMLAR

O zaman sorun şu: mesleki eğitimde "eğitimin niteliğini yükseltici" yatırımlar nereye gitmiş? Cevap programda var: din eğitiminde ilk kayıtlarda bir artış öngörülmüştü. Halde, 1975 yılında 64 yeni imam - hatip lisesi açılmış. Okul sayısı 101'den 165'e yükseltilmiş. Teknik liselerde asgari 11000'lik bir açık varken, İmam - Hatip Liselerinde plan hedefi 4605 fazla kayıtlı aşılmış. Böylece İmam - Hatip Liselerinde okuyanlar, 24809 öğrenci ile, tüm mesleki öğretimde ikinci sırayı almış.

Olgu, şunu gösteriyor: Mesleki öğrenimdeki en büyük çarpıtma MC iktidarı döneminde yapılmış. Amaç ikili. Birincisi, iktidarın seçmen tabanını tatmin etmek. Mili Eğitim'in başındaki bakan ise MSP'li değil AP'li. Buradan çıkan sonuç, din sömürücülüğünü MSP'nin sırtına atmanın yanıltıcı olması. İkinci amaç ise, faşist ve gerici ideolojilerin yayıcısı olan kadroları hızla yetiştirmek. İmam - Hatip mezunlarının memurlaştırılması çalışmaları imam - hatip kadrolarının genişletilmesi ile elbirliği içinde ilerliyor. Sorun, din sömürüsünün ötesinde, toplumun faşistleştirilmesi sorunu.

MEKTUPLA ÖĞRENİM KOMEDİSİ

Teknik öğrenimde yaratılan darboğazın, büyüyerek yüksek öğrenime yansıdığını Program açıklıkla kabul ediyor. Yüksek öğrenim darboğazı, iktidarları bir çaresizlikle daha karşı karşıya getiriyor. Çaresizlik, üniversiteler önündeki yığılmayı, başıuran herkesi üniversiteye alarak çözmeye çalışmakta belirginleşiyor. Bunun için kullanılan yöntemler ise yeni başarısızlıklara yol açıyor. Örnek, mektupla yüksek öğretim. Programda şu rakamlar var: 1974 - 75 yılında mektupla öğretim için 75000 kontenjan ayrılmış, 46000 öğrenci kayıt yaptırmış, yıl sonunda 29000 öğrenci sınava girmiş, 9000'i başarı gösterip yaz uygulamasına geçmiş ve ancak 5700'ü yaz uygulamasına devam etmiş. Yapılacak tek şey "bu güneşe kar mı dayanır" diye sormak.

Başıuran herkesi üniversitelere alarak "hoşnutsuzlukları" geçiştirme politikasının sonucu ise şu: plan hedeflerinin gerçekleştirilmesi bir yana, yüksek öğrenimde sayısal planlanmanın bitüniyle olanaksızlaşması. Bunun ilk örneği şu: rakamlar, kalkınma için önemli olan bazı eğitim dallarında kapasite düşerken, kalkınma açısından öncelikli olan diğer dallarda kapasitenin arttığı ortaya koyuyor.

Bir tekrar yapmak gerekli. Belgeleri ortaya çıkarmanın önemi artık ikinci plana geçiyor. İktidarların belgeleri ortadan kaldırma çabası daha güçleşiyor. Yapılacak şey, ortaya çıkan belgelerle çürüklüğü kanıtlanan geri ve çarpık sistemin yerine nasıl bir sistemin yerine nasıl bir sistemin geliştirilmesi gerektiğini de ortaya koymak. Bunun için çalışmak.

"TARİH DERSLERİ" ADI ALTINDA
NELER OKUTULUYOR?

Bir varmış bir yokmuş

"Evvel zaman içinde kalbur saman içinde..." diye başlarsanız da, okullarımızda okutulan "tarih" derslerinin masaldan pek farkı yok. Bir farkla: Masallarla çocuklar avutulur, okullarda ise, bilimsellikten uzak ezbere dayalı derslerle genç beyinler uyutulmaya çalışılır.

Eğitim adına ilk okul, orta okul ve liselerde aynı teraneler üç defa tekrar ettirilir. En "yükseği" olduğu için Lise tarih kitaplarını biraz karıştıralım. Bakalım "tarih" neymiş:

"Tarih, insan topluluklarının yaşayışlarını, kültür ve uygarlık alanında yapmış oldukları ilerlemeleri, zaman ve mekan göstererek ve doğru olarak inceleyen bilimdir."

Acaba? Zaman ve yer göstermek bilimselliği kanıtlamak için yeterli veriler mi? Zaman ve yer göstererek, sadece bir "takvim" yapmak da mümkün. Tek tek olayların ötesinde, bazı genel kurallara ulaşmak ise, bilimin asıl görevi. Tarihe bakış açısını, başka örneklerle görmek mümkün. Bakın tarih ne faydalı bir dersmiş!

TARİHİN FAYDALARI

"Tarih okumak ve öğrenmek çok faydalıdır. Tarih insanda aile, millet, vatan sevgisi yaratır. İnsana ait olan her şeye karşı sevgi ve sempati uyandırır. Tarih büyük bir ibret dersidir. Tarih insanların ömrünü uzatır. İnsanlar tarih okumakla kendilerini ilerde çıkacak olaylara karşı fikren ve manen hazırlamış olurlar."

Kısacası, her derde deva. Akla bir soru geliyor, "Millî Eğitim" politikamızda bu dersten niye daha yaygın şekilde yararlanmıyoruz? Yok sanat lisesi, yok pratik sanatlar enstitüsü açmakla uğraşacağımız sadece tarih dersi veren okullar açsak daha yararlı olmaz mı? Tarihin "ömür uzatıcı" niteliğinden hastanelerde faydalanılması da düşünülmeli.

TAŞ DEVRİ

Çarpıtılmış tarih anlayışına ilk örneği, taş devrinden verelim: "Bu devrin ilk zamanlarında iklim sıcak olduğu için yarı vahşi halde yaşayan insanlar orman ve göl kenarlarında oturmuşlardır. Sonraları havanın soğuması, şiddetli rüzgarlar ve buzulların güneye doğru yayılması, onları vahşi hayvanların

bulundukları mağaralara sığınmak zorunda bırakmıştır."

İklim, insanın yaşayış şartlarını bir yerde etkiler. Ama bugün, niye insanlar sıcak yerlerde orman ve göl kenarlarında, soğuk yerlerde de mağaralarda yaşamıyorlar? Tarihin asıl cevabı ise, şu: Gelişen üretim güçlerinin ve buna bağlı olarak gelişen teknolojinin, kendilerine sağladığı olanaklardan ötürü.

Orman ve göl kenarlarının, o devirlerde genellikle avcılıkla geçinen insanlara daha fazla av imkanı sağladığını bile söylemeye çekinmek, bir korkunun sonucu. Gerçeklerin söylenmesi, okuyanların aklına daha iyi hayat şartları yaratmak için kullanılması gerekli yöntemler getirebilir.

YAKIŞIKLI GENÇLER VE TARİH

Devam edelim. Sayfalarca yazı boyunca yüzlerce insan ismi geçiyor. Sanki tarihi yapan büyük adamlarımız gibi. Üstün yetenekli kişilerin toplumsal gelişmeye elbette katkıları olur. Ama belirleyici unsur bu değildir.

"... Mete iyi bir komutan ve iyi bir yönetici olduğu için, kısa zamanda kuvvetli bir imparatorluk kurmayı başardı. ...."

"... çok iyi yetiştirilmiş ve hocası Aristo sayesinde Yunan kültürünü benimsemişti. Yakışıklı, çevik, atılan bir gençti."

Toplumsal olayları kişilere bağlamanın, aynı toplumsal şartlarda aynı yetenekte kişilerin, aynı şeyleri yapabileceklerini savunmanın mantığı açık: Toplumdaki eşitsizlik ve adaletsizlikleri, huzursuzlukları, sınıfların varlığına değil, iyi bir yöneticinin bulunmamasına bağlama çabası. "Güçlü iktidar" özlemi yaratma çabası.

BİRAZ DA DİN VE EKONOMİ

Olaylar, güçlü kişilere bağlanmadığı zaman bulunan çıkış yolu, dinsel faktörlere bağlamak. "Diğer taraftan mezhep kavgaları, imparatorluğun içten sarılmasına sebep oluyordu. Konsiller toplamış olmasına rağmen, İsa'nın alah mı insan mı olduğu sorunu bir türlü çözilemedi."

Demek sırf mezhep ayrılıkları toplumların karışmasına, devletlerin sarılmasına sebep oluyormuş. Hayret! Yok-

sa bu satırlarla bugüne atfı mı yapılıyor? Zorla körüklenmeye uğraşan mezhep kavgalarını bugün kimin çıkarmaya uğraştığını toplum hızla kavramaya başlıyor. O zaman ne yapmalı? Gençken eğitimi, çünkü ağaç yaşken eğilir.

FEODALİTE NEDEN ZAYIFLADI?

Lise tarih kitapları yazarının, orta çağ tarihinde de büyük bir katkısı var: "... Büyük prenslerin savaşlarda ölmeleri, ülkelerinden uzak kalmaları veya çok perişan bir halde memleketlerine dönmeleri yüzünden, Avrupa'da feodalite zayıfladı. Buna karşılık Burjuva sınıfının önemi arttı."

Aman devlet büyüklerimiz, dikkat edin! Eğer memlekettin fazla uzak kalırsanız düzen sarılsabilir.

Acaba, üretim güçlerinin gelişmesiyle burjuvazinin ekonomide ağırlığını hissettirmeye başladığını söylemeye neden dilleri varmıyor, dersiniz? Gayet açık. O zaman, hakim sınıfın, ekonomik iktidarı elinde bulunduran sınıf olduğunu itiraf etmek zorunda kalacaklar. Ehi! Bu da "hak adalet, eşitlik, demokrasi" edebiyatıyla pek bağdaşmaz!

BİRAZ DA ŞÖVENİZM

Milliyetçi duyguların kıskırılması, burjuva tarih öğretiminin temel görevlerinden biri:

"Türkin zaten mevcut olan cesareti İslâm dini ayrı bir kuvvet katmıştı. Hayatta kalmakla ölmek arasında önemli bir fark yoktu. Esas olan savaştı. Çünkü savaş insanların maddi ve manevi rahata kavuşturan tek yoldu. Ganimet savaşın haklı bir sonucu idi. Türk ordusu daima savaşa hazır. Yorulmak bilmezdi. Hristiyanların üç günde aldıkları yolu bir gecede alırdı. Sessiz ve hızlı hareket savaş gereklerinin en önemlilerinden biri olarak kabul edilirdi. Yüz Hristiyanın on bin Osmanlıdan daha fazla gürlütti yaptığını Batılı yazarlar bildirmektedirler."

"Türk askerlerinin cesareti her türlü takdirin üstünde idi. Yaşamak esas olmakla beraber, eğer ölmek alna yazılmışsa hiç de çekinilecek bir şey değildi. Şehit olmak bir asker için en yüksek merteye sayılırdı. Komutanlarına tam bir itaat göstermekle beraber, komutanlar da itaate layık karakter ve cesaret sahibi kimselerdi."

İrkçi dergilerin de herhalde bundan daha fazla yazacakları bir şey yoktur.

Üstün ırk felsefesiyle burjuvazinin toplumu uyutması, kandırması, kulanılan en eski yöntemlerden biri. Şövenizmi körüklemek, halkları birbirlerine düşman etmek, düzende karşı çıkan güçleri bölmek politikası, elbette eğitim politikasına da yansımalar. Hem de en kabaca biçimiyle. Eğitimi bilimselleştirmek için mücadele etmek te, burjuvaziye karşı olanların görevidir.

YAKIN TARİH

Günümüze yaklaştıkça, milliyetçiliğe, sosyalizm düşmanlığını da eklemek gerekli. İşte ikinci Dünya Savaşını çıkaran nedenler.

"... Rusya'yı egemenliği altına alan komünist rejimin diğer memleketlere bulaşma tehlikesi gün geçtikçe artmaya başladı..."

"... İtalya'da komünist tehlikesi-ne karşı koymak için harekete geçen Mussolini..."

"... Hitler, Birinci Dünya Savaşında Almanya'nın elinden zorla alınan toprakları geri almak istiyordu."

İçine düştüğü bunalımdan kurtulmak, yeni pazarlar elde etmek için savaşları körükleyen Burjuvazi, bunun günahlarını sosyalizme yükleyerek içinde çıkıyor!

Amerikançılık da tarih sayfalarında kendini göstermekten geri kalmıyor. "Amerika Birleşik Devletleri ilk yıllarda savaşa girmede, tarafsız kaldı. Yalnız İngiltere ve Fransa'ya silah yardımı yapıyordu." Nazi Almanya'sına Ekonomik yardım yapan, Alman silah sanayinin geliştirilmesine büyük katkıları olan Amerikan sermayesinden niye bahsedilmiyor ki?

Sosyalizm düşmanlığı devam ediyor:

"Rusya bu memleketlere zorla komünist rejimini kabul ettirdikten başka bunlarla "uygar" dünyanın ilişkilerini kesmek için araya bir demir perde koydu."

"Bugün özgür dünyanın saldırıya karşı kurmuş olduğu en büyük ve en etkili örgüt şüphesiz ki NATO'dur."

BURJUVAZİ GERÇEKLERDEN NEDEN KAÇIYOR

Türkiye'deki resmi tarih görüşü, bu. Bu görüşün temeli, tarihteki sınıf mücadelelerinin inkâr edilmesi. Bu açıdan bakılınca, tarih, "iyi" ve "kötü", "talihli" ve "talihsiz", güçlü ve güçsüz kişilerin, devletlerin çabalarından, çekişmesinden ibaret. Sınıf mücadelesinin inkâr edilmesi, kapitalist düzeni de bir çırpıda zenzem suyuyla küçüyen. Tabii, o zaman sosyalizm de ancak bir yıkıcı-likten ibaret.

Bu görüş, yetişen nesile aşılanmak isteniyor. Aşılanmanın birinci amacı, genç beyinleri bu yönde şartlandırmak, düzente kaynaştırmak. İkinci amacı ise, gençleri tarihten yabancılaştırmak. Soğutmak. Tarihin, "en sevilmeyen dersler" arasına girmesinin nedeni, bu. Böylece, gençlerin bilimsel tarih görüşünden "korunması" bekleniyor.

Bilimsel tarih görüşü, insanlara tarihin sınıf mücadelelerinin tarihi olduğunu öğretiyor. Bu, burjuvazinin egemenliğinin geçici bir olgu olduğunu kanıtlıyor. Dahası, sınıfsız bir toplumun ortaya çıkmasını kaçınılmaz olduğunu kanıtlıyor. Bu zorunluluğun temelinde, burjuvazinin egemenliğinin, özel mülkiyetin, toplumun üretici güçlerinin gelişmesini engellemesi yatıyor. Bilimsel tarih görüşü, bu çelişkinin ortaya çıktığı her yerde, o andaki egemen sınıfın iktidardan uzaklaştırıldığını, yeni bir düzenin kurulduğunu gösteriyor.

YA... ÇOCUKLAR BİZ ANCAK
GERİYE DOĞRU GİDER
SEK YÜKSELEBİLİRİZ!

«İyi uykular sayın seyirciler...»

"Hitler'in diktatörlüğü, tarihte yer almış önceki diktatörlüklerden önemli bir noktada ayrılmaktadır. Hitler'in diktatörlüğü şimdiki modern teknik gelişme döneminin ilki oldu ve öz memleketi üzerinde hakimiyetini kurmak için Hitler bütün teknik olanaklardan yararlandı. Radyo ve hoparlör gibi mekanik aygıtlarla 8 milyon insan düşünce özgürlüğünden yoksun kılındı. Bunun içindir ki, bu insanları bir tek kişinin iradesine tabi kılmak mümkün oldu. Daha önceki diktatörler, ast görevliler dahil olmak üzere, kendiliklerinden düşünebilen ve yetenekli yardımcılara muhtaçtı. Modern teknik gelişme çağımızda, diktatörlük böyle yardımcılara gerek duymayabilir. Mükemmelleştirilmiş haberleşme yöntemleriyle alt düzeylere verilen buyruğu mekanikleştirmeye varılmıştır. Bu durumdan, emirleri hiçbir zaman eleştirmeden alarak bu emirleri yerine getirenin, yeni bir tipi doğmuş oldu."

II. Dünya Savaşı sırasında Nazi-leri yargılanmak üzere kurulan Nurenberg mahkemesinde Hitler'in bakanlarından Albert Speer, böyle diyordu.

YENİ YÖNTEMLER

Kitle haberleşme araçlarının kitleler üzerindeki etkinliğini tartışılmaz olduğu günümüzde, burjuvazi bu araçlarla kitlelerin politika dışında tutulması, pasifleştirilmesi, hatta arzı edilmeyen gelişmeler karşısında aktif olarak kullanılabilmesi için yeni yöntemler geliştirmektedir.

Özellikle ABD'de basın sanayiindeki tekelleşmenin ve maliyetteki artışın sonucu "syndicates" denilen haber, yazı ve fotoğraf ajanslarının kurulması sermaye sınıfının olayları kitlelere ikizlülce aktarması için geniş olanaklar veriyor. Örneğin Vietnam'da Ulusal Kurtuluş Kuvvetleri'nin zaferlerini AP (Associated Press) ajansı bütün savaş bo-

yunca ya inkar etmiş yada yalanlamıştı. Haberlerin çoğu ise Saygon değil, Washington kaynaklıydı!

ŞİLİ ÖRNEĞİ

Emperyalizmin kitle haberleşme araçlarını nasıl hayasızca kullandığını gösteren en yakın örnek Şili.

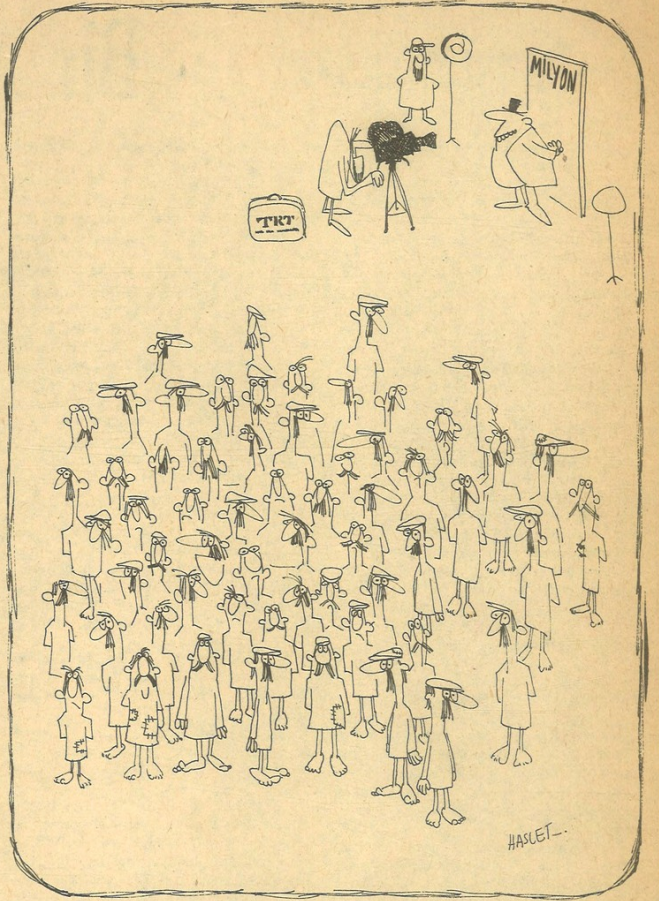
Latin Amerika basını genel olarak ABD basın tröstlerine bağlı. Kâğıt ihtiyaçlarını Amerikan tröstleri karşılıyor ve gazetecilerin çoğu Ford vakfında eğitim görüyor.

Allende yönetimini devirmek için her yola başvuran Şili burjuvazisi karşı propaganda sırasında ABD haber ajansı (USIA) ile işbirliğine girdi. Bu kampanya boyunca klasik propaganda dışına çıkan USIA, Şili'li işverenlerin merkezi örgütü olan 'Sociedad Focada Fabril' ve Mc Cann - Erickson firmasının kolu olan Marplan ajansı ile işbirliğine girdi. Ayrıca UPI (United Press International) ajansı da katkılarını esirgemedi. Bu ajansın Hilton otellerinde ve TWA'da hisseleri var. Ayrıca 32 gazete, 8 dergi ve birkaç radyo ve televizyon istasyonunun da sahibi. 800'ü ABD dışında 6400 gazeteye haber veriyor.

Bu propaganda da işletmelerin devletleştirilmesine karşı halkı kışkırtmaktan, işçi ve köylülerde mülkiyet hırsı yaratmaya varana kadar her şey var. Fotoromanları bile kullanıyor Allende'yi devirmek için.

TÜRKİYE'DEKİ ÇÖMEZLER

Türkiye'de kitle haberleşme araçlarının büyük bir kısmını elinde tutan sermaye ikizlülükte, yalancılıkta batılı dostlarından geri kalmak istemiyor. Demokrasî tantanası yapan gazeteler faşist saldırılar karşısında sesini çıkarmamakta; faşistlerin ilerici, demokrat, sosyalist öğrencileri katletmelerini hasıraltı etmek için üstün bir çaba harcamaktalar. "Sağ - sol çatışması" diye yansıtılan sal-

dırların MC iktidarının güdümünde yürüttüğünü ise bilmiyorlar! MC'nin faşist tirmanışının farkında değiller!

YA TRT

Daha etkin olan radyo - televizyon ise MC'nin elinde tam bir kitle uyutma aracı. Üç kanaldan yayın yapan TRT bu uyutma işlemini nasıl yapıyor:

TRT her ay bir program dergisi çıkarır. Bu dergide hangi programın hangi gün ve saatte yayınlanacağı yazar. Son sayısı 2 - 29 Şubat tarihleri arasındaki yayımları içeriyor. Bu tarihler arasında TRT I, TRT II ve TRT III toplam olarak günde ortalama 60 saat yayın yapıyor. Bunun 44 saati sadece müzik ve reklam. Buna söz ve müziğin karışık olarak kullanıldığı eğlence programları dahil değil. Bu kadarıyla bile bu işlem bize her 2 saatlik yayının 1,5 saatinin sadece müzik ve reklam olduğunu gösteriyor.

TV'de ise 2 - 29 Şubat tarihleri arasında ortalama toplam 190 saat yayın yapılıyor. Bunun 150 saati müzik, tele-spor, hafta sonu gibi eğitici (!) programlar, naklen yayımlar, tatlı sert, Columbo, İnsan Avcısı gibi yine eğitici seriler, spor, film vb. oluşturuyor. Yani televizyon seyrendenler de 2 saatin 1,5 saatinde uyutuluyor.

FAŞİSTLER GELSİN

Uyutmayı yalnızca programlarla sağlamak mümkün değil tabii. Arada bir "cumhuriyetin temeline dinamik koyan programlar" çıkabilir. Bunu kontrol etmenin de yolunu buluyor MC. Program denetçilerinden geçen programlar ayrıca Genel Müdürlükteki iki ülkücü tarafından

da denetleniyor. Biri Basın Yayın Yüksek okulundan mezun her iki faşist de, öğrencilik yıllarında Ülkü Ocaklarının komandoları arasında.

BUDA YETMEZ

Ancak bunlarla yetinmeyen MC iktidarı TRT'de faşist firmasını son noktasına kadar çıkarmak niyetinde. Genel Müdür Program Yardımcısı Nahit Katlan programcılara şöyle diyor: "TV bizim aynamızdır. Onun için, değişiklikleri önce TV'de yapacağız." Bu mantığı yürüten kafa sadece program değişikliklerini değil, kadro değişikliklerini de önce TV'de yapıyor. Son olarak, denetçi kadrosuna alınmak istenen Ali Yörük'ün sınava alınmasına karşı çıkan 19 müdürün büyük çoğunluğu Bölge Radyolarına sürülüyor.

Artık MC iktidarı radyo ve TV izleyicilerine rahatlıkla "İyi Uykular!" dileyebilir!...

İLERİCİ GENÇLİK 15 Günlük Siyasi Gençlik Gazetesi

Sahibi:
Kürşat İSTANBULLU
Sorumlu Müdür:
İlhan NEVŞEHİRLİ
Teknik Sekreter:
Akın ERTEK

Abone Koşulları:
Yıllık: 40 TL.
6 Ayık: 20 TL.

Adres:
Süleyman Sırrı Sok. 2/11
Sihhiye/ANKARA